

Lille Langebros

Realdania

Realdania
By & Byg

Lille Langebros

Lille Langebro, der forbinder Vester Voldgade og Christianshavn i København, blev indviet i sommeren 2019.

Forord

I disse år er Københavns Havn under forvandling fra industrihavn til rekreativ havn. Langs havneløbet bliver der åbnet nye kulturtilbud og nye attraktive opholdssteder. Københavnerne får havnen tilbage, og det skaber behov for gode forbindelser både på langs og på tværs af vandet.

Siden 2001 har Københavns Kommune haft en cykel- og gangbro ved Langebro i kommuneplanen. I 2014 besluttede foreningen Realdania at give cykel- og gangbroen i gave til Københavns Kommune og dermed bidrage til at udvikle en bæredygtig by og en attraktiv ramme for livet og trivslen i hovedstaden.

For de mange cykelpendlere og fodgængere, som hver dag skal krydse havnen

fra den ene eller den anden side, er Lille Langebro nu et godt alternativ til de to andre havnebroer i nærheden, nemlig Knippelsbro og Langebro, som foruden mange tusinde cyklister også benyttes af biler.

Som en ren cykel- og gangbro understøtter Lille Langebro den positive udvikling i København, hvor stadig flere cykler hver dag.

Som en grøn og bæredygtig cykelby ved vandet arbejder København hele tiden på at gøre byen endnu mere attraktiv for byens cyklister og skabe flere og bedre forbindelser. Lille Langebro er en del af denne udvikling, og broen styrker en del af de grønne cykelruter.

Realdania By & Byg
August 2019

Visionen

“Lille Langebro er en del af det byudviklingsprojekt, som vi satte i gang med BLOX, og som havde det formål at binde byen og vandet bedre sammen. Det er derfor dejligt at se, hvordan broen trækker københavnerne ned til havnepromenaden, og hvordan pladserne omkring BLOX summer af liv.”

Realdanias adm. direktør, Jesper Nygård

Tilgængeligheden

Lille Langebro er Københavns nye cykel- og gangbro. En bro, som med sin placering midt i det gamle København skal bringe byen og havnen tættere på hinanden. En bro, som skal bidrage til at udvikle tilgængeligheden i København og gøre byen til et godt sted at opholde sig og bevæge sig i. En bro, der kan bidrage til at styrke de rekreative kvaliteter på langs og på tværs af havnen.

Lille Langebro er også en elegant bro, som både københavnere og byens mange turister kan nyde godt af. Som en graciøs bue forbinde den hovedstadens to bydele, og med dens linjeføring henover havnen efterlader den et flot vandspejl foran BLOX og et flot vue til byens mange historiske bygninger og anlæg.

Visionen

Det er visionen, at Lille Langebro skal:

- Styrke bylivet og havnefronten
- Skabe nye forbindelser
- Styrke København som cykelby
- Tilpasse sig det unikke sted
- Skabe nye oplevelser
- Være tilgængelig og tryk for alle

Realdanias datterselskab, Realdania By & Byg, har været bygherre på projektet, og det er vurderingen, at Lille Langebro dagligt vil blive brugt af op imod 10.500 cyklister og fodgængere. Som forbindelse mellem byens centrum og Christianshavn skal broen aflaste Lille Langebro, som på hverdage benyttes af flere end 40.000 cyklister.

“Lille Langebro er en del af havnens transformation. Den forstærker havnen som et rekreativt sted, og sammen med arrangementer og oplevelser ved BLOX vil de mange brugere af broen være med til at skabe liv på en del af havnen, som tidligere lå lidt øde hen og mest var præget af biler.”

Realdania By & Bygs projektchef, Peter Fangel Poulsen

Historien

Historien

En bro over havneløbet mellem Vester Voldgade og Christianshavns Vold er langt fra en ny opfindelse. Allerede for 350 år siden blev der bygget bro på dette sted. Men hvor det dengang var hestevogne, trækheste og folk til fods, som bevægede sig hen over en simpel træbro, er det i dag jernheste, som suser hen over en elegant svingbro.

Den første bro blev bygget i slutningen af 1600-tallet, på samme tid som Kong Christian den IV begyndte at udbygge hele det fæstningsanlæg omkring København, som stadig ses så tydeligt i byens struktur.

Gamle kort viser, hvordan træbroen dengang forbandt Rysensteen Bastion og Kalvebod Bastion, dvs. forbandt Vester

Voldgade med Langebrogade. Broen skulle sikre, at fæstningsbyens soldater kunne komme fra den ene bastion til den anden.

Den simple træbro blev ombygget flere gange, men eksisterede helt frem til slutningen af 1800-tallet.

I 1903 blev der bygget en ny bro ca. 120 meter sydligere end den hidtidige. Broen, der var en lang svingbro med to gennemsejlingsåbninger, fik navnet Christian IX's Bro, og den havde ud over gående og hestevogne også plads til både jernbanetrafik og sporvogne.

Stigende skibstrafik og stigende trafik på broen udfordrede dog hurtigt broens kapacitet.

I 1930 blev der derfor anlagt en ny bro med én stor oplukkelig klap og en betonklods som

I over 350 år har der været broer på dette sted i København. Fra 1903-1930 sikrede en lang svingbro, at både gående, hestevogne, tog og spurvogne kunne krydse havnen.

Tegningen viser en af de første Langebroer, placeret mellem Vester Voldgade og Langebrogade. I perioden 1690-1903 lå der forskellige træbroer på denne placering.

Langebro blev indviet i 1954, og i 2019 blev Lille Langebro åbnet som cykel- og gangbro.

kontravægt. Broen var egentlig tænkt som en midlertidig løsning, mens en ny og større Langebro skulle bygges.

Men flere forhold – blandt andet 2. verdenskrig – gjorde, at denne midlertidige Langebro endte med at stå helt frem til 1954, hvor den nuværende Langebro blev indviet på strækningen mellem H.C. Andersens Boulevard og Amager Boulevard.

Omgivelserne

I mange år lå Københavns Havn lidt øde hen og var forbeholdt biler og tung trafik. Men i de seneste år har havnen undergået en stor forvandling fra øde havnekant til attraktiv vandkant.

Havnen har fået nyt liv og har udviklet sig til et rekreativt område med mennesker og musik, aktiviteter og arrangementer, og udviklingen fortsætter. Især Inderhavnen er i dag en stor attraktion for byens borgere og for de besøgende.

For at styrke bylivet yderligere har Københavns Kommune formuleret tre fokusområder: Bedre forhold for fodgængere, bedre opholdssteder og et bredt og mangfoldigt udbud af aktiviteter og arrangementer i byen.

Både Lille Langebro og BLOX, der er opført af Realdania på byens gamle Bryghusgrund, bidrager til at styrke bylivet. Med enestående udsigt til Slotsholmen med Christiansborg og aftensolen mod vest giver hele området gode rammer for det liv, der udfolder sig i og omkring BLOX med bl.a. Dansk Arkitektur Center, café, legeplads og fitnesscenter.

Samtidig er både broen og BLOX på alle sider omgivet af smukke kulturhistoriske bymiljøer, unikke bevaringsværdier og moderne arkitektur.

“Vi har lagt vægt på at skabe en bro med et let, arkitektonisk udtryk, som med sin kurvede S-form giver en behagelig hældning for cyklister, samtidig med, at der er plads til, at havnebusserne kan sejle under. En kompleks ingeniøropgave med innovative løsninger og millimeterpræcision.”

Realdania By & Bygs adm. direktør, Peter Cederfeldt

Placeringen

Omgivelserne

At bygge bro i et område, som både er præget af historisk tyngde og hastig udvikling, kræver grundige studier af omgivelserne. Med sin placering, konstruktion og fremtoning skal broen tilgodese mange behov.

Placeringen af Lille Langebro nord for den historiske Langebro blev fastlagt efter grundige analyser i hele området og efter dialog med borgergrupper, interessenter og lokaludvalg.

Den er placeret samme sted, som den oprindelige Langebro lå fra slutningen af 1600-tallet og frem til begyndelsen af 1900-tallet. Men i modsætning til dengang, hvor havnefronten var en stopklods, der markerede, at hér stoppede byen, så er

havnefronten i dag et af Københavns store aktiver; et startskud til nyt liv og nye aktiviteter. Denne forandring er Lille Langebro med til at styrke.

Med sin placering indskrives broen sig i den eksisterende by med dens blanding af nye og gamle bygninger og broer, og samtidig genskaber broen en rekreativ, grøn og historisk forbindelse, der strækker sig fra Ørstedsparken via Vester Voldgade til Christianshavns Voldanlæg og videre ud til Holmen.

Samtidig er den også i sig selv en arkitektonisk oplevelse – både til lands, til vands og fra luften – og med sin placering skaber den en åben og uforstyrret vandoverflade foran BLOX og frit rum omkring de mange historiske bygninger i området.

Fra luften ses tydeligt, hvordan Lille Langebro snor sig henover vandet. Markeringerne under broen angiver gennemsejlingen.

Udtrykket

I tidernes morgen var en bro ensbetydende med en retlinet forbindelseslinje; i dag er variationerne mange. Ny teknologi, nye materialer og nye byggemetoder har skabt helt andre arkitektoniske og tekniske muligheder.

Da arkitektforslaget til Lille Langebro blev præsenteret, beskrev dommerkomitéen broen som "en enkelt kurvet linje": En graciøs, spændt bue, der binder byen sammen og giver plads til at sejle under og igennem.

Med sin sammensmeltning af ingeniørkunst og arkitektur fremstår broen med et udtryk, som både respekterer de historiske omgivelser og de nye bygninger.

Som et blødt formet S snor den sig fra Vester Voldgade henover vandet til Langebrogade.

Ved Vester Voldgade spiller broens landingsplads sammen med BLOX og den nye promenade og ved Langebrogade skaber den ny og bedre sammenhæng i trafikken, ny

kvalitet i byrummet og en stærkere sammenhæng mellem voldanlægget og havnepromenaden.

Konstruktionen

Broen spænder over 175 meter og har på midten en permanent gennemsejlingshøjde på 5,40 meter, så havnebusser og andre mindre både kan passere. Når store skibe skal igennem havnen, åbnes broen fra et kontroltårn ved Langebro.

Indeni hver af broens dragere er der placeret hydrauliske cylindre. Når broen skal åbnes, sørger cylindrene for, at to drejelige fag vrider sig fri af hinanden og placerer sig på langs af gennemsejlingen; som to scenetæpper, der trækkes fra.

Dette vandrette åbne- og lukkesystem erstatter det traditionelle lodrette broklap-system, som er blevet brugt i hundredvis af år. Konstruktionen betyder samtidig, at broens højde kan holdes på et minimum, så både

De drejelige fag sikrer, at broens højde kan holdes på et minimum, så fodgængere og cyklister altid har flot udsigt over havnen.

fodgængere og cyklister har flot udsigt over havnen.

Broens øverste stålkonstruktion fremstår i en let og elegant lys farve, mens den nederste konstruktion har et mere mørkt udtryk, der spiller sammen med vandoverfladen. Broens rækværk i børstet rustfrit stål er et fintmasket net, som giver et luftigt og transparent udtryk.

Der er to slags lys i broens gelænder – både lys, der peger indad og oplyser gang- og cykelstierne, og lys, der peger udad og dermed skaber en guirlande af lys fra kaj til kaj.

Omgivelserne

“Vi har en ambition om, at København skal være én af verdens bedste byer at bevæge sig rundt i og leve i. Lille Langebro bidrager til begge dele. Det er en smuk, tryk og hurtig forbindelse for cyklister og fodgængere over Inderhavnen.”

Københavns overborgmester, Frank Jensen (S)

Navnet

Cirklebroen, Bryggebroen, Nyhavnsbroen, Langebro osv. Alle steder har et navn, og alle broer har et navn. Nogle navne refererer til broens placering i byen; andre til broens udseende, historiske landemærker eller personer. Med navnet sikres en forankring, og med navnet følger særlige associationer, værdier og fortællinger.

Et navn er altså ikke bare et navn. For at finde det helt rigtige navn til Københavns nye cykel- og gangbro, blev der i april 2017 – i forbindelse med første spadestik – iværksat en navnekonkurrence. Alle kunne byde ind, og der indkom flere end 1.000 forslag.

Lille Langebro var en af favoritterne og samtidig et navn, der er let at forstå og let at

afkode, og som trækker fine tråde til stedet og det historiske landemærke, Langebro. Navnet blev valgt af Vejnavnenævnet, og efter endelig godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget i juni 2017 blev Lille Langebro broens officielle navn.

Processen

Opførelsen af Lille Langebro er gennemført i et samarbejde mellem Københavns Kommune og Realdania By & Byg, der er datterselskab af Realdania. Broen blev i 2014 givet som gave til Københavns Kommune af Realdania, og i sommeren 2019 blev broen indviet.

Broens rækværk er konstrueret som et fintmasket net, der giver et luftigt og transparent udtryk.

Lyset i broens gelænder skaber om aftenen en smuk lysguirlande fra kaj til kaj.

Fakta

Broens landingsplads ved Langebrogade skaber bedre trafik al sammenhæng ved byens voldanlæg og havnepromenade.

Lille Langebro i tal

- Lille Langebro er 175 meter lang.
- De fire brofag vejer ca. 600 tons i alt.
- Der er 7 meter asfalteret bane på Lille Langebro. De 4 meter er til cyklister i begge retninger, og de 3 meter er til gående i begge retninger.
- Lille Langebro har en sejlhøjde på 5,4 meter, så havnebusserne kan komme igennem.
- Det forventes, at Lille Langebro får op mod 10.500 daglige brugere.

Lille Langebro i stikord

- Lille Langebro er en gave fra Realdania til København.
- Realdanias datterselskab, Realdania By & Byg, har været bygherre på broen.
- Realdania By & Byg udskrev i 2014 en konkurrence om en oplukkelig cykel- og gangbro over Københavns Havn lige nord for Langebro. I alt 37 teams meldte sig. Heraf blev fem teams indbudt, og i sommeren 2015 blev vinderen udpeget.
- Broen er tegnet af et internationalt team under ledelse af de britiske ingeniører BuroHappold Engineering med de britiske arkitekter Wilkinson Eyre og danske Urban Agency.
- BuroHappold er et verdensomspændende ingeniørfirma med over 40 års erfaring, heraf 10 års erfaring med byggeri i Norden. I 2009 åbnede firmaet kontor i København og har været med i projekter som Den Kongelige Opera, København ZOO's Elefanthus og Syddansk Universitets Alison Campus i København.
- Totalentreprenør på Lille Langebro var et joint venture mellem de to hollandske entreprenører, Mobilis Danmark og Hollandia Infra.
- Broen fik sit navn, Lille Langebro, i juni 2017 efter en åben navnekonkurrence med flere end 1.000 forslag. Navnet blev valgt af Vejnavnenævnet, og efter endelig godkendelse i Teknik- og Miljøudvalget blev Lille Langebro det officielle navn.
- Som forbindelsesled mellem Københavns centrum og Christianshavn skal broen aflaste Langebro, som på hverdage bliver benyttet af flere end 40.000 cyklister.

Broens landingsplads ved Vester Voldgade spiller sammen med BLOX og den nye promenade langs vandet.

Om Realdania

Realdania er en filantropisk forening med omkring 155.000 medlemmer. Foreningen arbejder for at skabe livskvalitet gennem det byggede miljø – forstået som de fysiske rammer for hverdagen i Danmark. Arbejdsfeltet er både store byer, små byer og landsbyer. Det er byrum, nye bygninger og gamle bygninger samt de mange aktiviteter, der knytter sig til det byggede miljø.

Partnerskaber er en vigtig del af Realdanias måde at arbejde på. Foreningen har siden år 2000 støttet flere end 3.675 projekter med mere end 18,7 mia. kr. Alle, der ejer fast ejendom, kan gratis blive medlem af Realdania.

Om Realdania By & Byg

Realdania By og Byg er et datterselskab af foreningen Realdania. Realdania By & Byg fører Realdanias mission om livskvalitet i det byggede miljø ud i livet. Det sker gennem ejerskab af bygninger og ejerskab af arealer til byudvikling.

Siden 2003 har Realdania By & Byg købt og restaureret over 50 historiske huse og udviklet 15 projekter med eksperimenterende nybyggeri samt fire store projekter inden for by- og arealudvikling.

Opførelsen af Lille Langebro er en del af Realdania By & Bygs arbejde med eksperimenterende nybyggeri.

Om Realdania By & Byg Klubben

Via Realdania By & Byg Klubben er det muligt for både private og fagfolk at komme på rundvisninger og til foredrag i de mange unikke historiske ejendomme, der normalt ikke er åbne for offentligheden, og mulighed for at opleve byudvikling og nybyggeri helt tæt på.

Om BLOX

BLOX er et arkitektonisk indslag i byen, der på én og samme tid stikker ud og refererer til sine omgivelser. Bygningen er tegnet af den internationalt anerkendte tegnestue OMA med ambitionen om at blive en magnet for byliv og et nyt kulturelt centrum, der skaber liv og binder by og havn sammen.

BLOX er mere end en bygning i byen. Den insisterer på at være og fungere som byen selv med alle de modsætninger og sammenhænge, den repræsenterer, samlet i en bygning.

BLOX forholder sig aktivt til sine omgivelser i form af rum og pladser og dirigering af trafik under, gennem og rundt om bygningen: Bilerne på Christians Brygge strømmer hele døgnet gennem bygningen; cyklister og gående krydser havnekanalen via cykel- og gangbroen, Lille Langebro, og fodgængere kan frit passere rundt om og under BLOX.

Det grønne glas i facaden refererer til de karakteristiske irrede københavnske kobbertårne og spejler himmel og vand, der er havnebyens særkende. På den måde absorberer bygningen både omgivelserne og københavnerlivet og taler til dens ånd.

BLOX er samtidigt et bæredygtigt projekt. Bygningen er et højisoleret lavenergihus udstyret med blandt andet solceller og fjernkølingslæg samt intelligent styring af husets installationer.

BLOX er finansieret af Realdania og opført og ejet af Realdania By & Byg.

KOLOFON

Udgivet af
Realdania By & Byg

Tekst
Realdania By & Byg

Foto
Rasmus Hjortshøj, COAST Studio
Foto side 10: Fotograf ukendt
Foto side 11: Tegningen udateret og
illustrator ukendt

Layout
Studio Atlant

Tryk
OAB Tryk ApS, Odense

© Realdania By & Byg 2019

Realdania By & Byg er et helejet Realdaniaselskab

